

Πριν την Άλωση: Ηθική κατάρπτωση και αντίσταση

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

Ο Ιωσήφ Βρυένιος , ονομαστός διδάσκαλος του Γένους μας, σε λόγο του ενώπιον του αυτοκράτορα, τριανταπέντε χρόνια πριν από την Άλωση, όρισε την αιτία, της διαφαινόμενης πτώσης της Πόλης, με τα παρακάτω λόγια:

«Όλοι οι Χριστιανοί έγιναν υπερήφανοι, αλαζόνες, φιλάργυροι, φίλαυτοι, αχάριστοι, απειθείς, λιποτάκται, ανόσιοι, αμετανόητοι, αδιάλλακτοι. Έγιναν οι άρχοντες κοινωνοί ανόμων, οι υπεύθυνοι άρπαγες, οι κριτές δωρολήπτες, οι μεσίτες ψευδείς, οι νεώτεροι ακόλαστοι, οι αστοί εμπαικτες, οι χωρικοί άλαλοι και οι πάντες αχρείοι. Χάθηκε ευλαβής από της γης, εξέλιπε στοχαστής, ουχ εύρηται φρόνιμος. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίον επέπεσαν εκ δυσμών και εξ ανατολών διάφοροι εχθροί και λυμαίνονται την αυτοκρατορία».

Στο τέλος της ομιλίας του, ως ανάχωμα στην επερχόμενη Άλωση, πρότεινε, σε όλους, μετάνοια και υπακοή στις εντολές του Θεού.

Ο Άγιος Μάρκος ο Ευγενικός ήταν μαθητής του Ιωσήφ Βρυένιου και ως επίσκοπος Εφέσου, συμμετείχε και αυτός σ' εκείνη την ψευτοσύνοδο της Φερράρας, στην οποία, δεκαπέντε χρόνια πριν από την Άλωση, σύρθηκαν οι Έλληνες κάτω από την απειλή των Τούρκων και τις εκβιαστικές απαιτήσεις του πάπα, να ζητήσουν

βοήθεια από την Δύση.

Τελικά, την δυσσεβή εκείνη συμφωνία περιφρόνησης της Ανατολικής Ορθόδοξης παράδοσης και της υποταγής μας στην παπική αίρεση, την υπέγραψαν όλοι, πλην ενός. Του Μάρκου του Ευγενικού.

Θα μου πείτε, και τι θα μπορούσε να πετύχει η αντίσταση του ενός; Και όμως! Τα αποτελέσματα της αντίστασης, του ενός και μόνον, προέκυψαν καθοριστικά.

Πρώτον, ανάγκασε τον τότε πάπα να παραδεχθεί την πλήρη αποτυχία του, στην προσπάθειά του να υποτάξει την Ορθοδοξία, λέγοντας την γνωστή φράση: «Ει Μάρκος ουχ υπέγραψεν, ουδέν εποιήσαμεν». Εάν ο Μάρκος δεν υπέγραψε, δεν κάναμε τίποτε.

Και δεύτερον, η αντίσταση του ενός παραδειγμάτισε τόσο δυνατά τους Ρωμηούς, που πίστεψαν ακράδαντα, ότι τα Έθνη χάνονται, όχι όταν απωλέσουν την κρατική τους οντότητα, αλλά όταν χάσουν την πολιτισμική τους ταυτότητα, δηλαδή, την ψυχή τους.

Ο Γεννάδιος Σχολάριος, εξέχων λόγιος, μαθητής του Αγίου Μάρκου του Ευγενικού και πρώτος Πατριάρχης του υπόδουλου Γένους, μέσα από τις διασωθείσες επιστολές του, παραδίδει υψηλής πνευματικής και πολιτικής στάθμης μαθήματα, όχι μόνον για τους Ρωμηούς των ημερών του, αλλά και για ολόκληρη την σύγχρονη Ρωμηοσύνη, που όλο και ανθεί σε ολόκληρη την οικουμένη.

Ανάμεσα στα άλλα γράφει ο Γεννάδιος:

«Οι ηγέτες πρέπει να ξυπνήσουν την Πόλη, που φαίνεται ότι κοιμάται.

Οι περισσότεροι νομίζουν, ότι θα σωθούν χωρίς θυσίες, διότι πιστεύουν στην σκιά και στο παραμύθι της παπικής βοήθειας, αφού προηγηθεί η προδοσία της Πίστεως.

Αυτό, που απαιτείται, είναι η τόνωση του φρονήματος του λαού και όχι μοιρολατρική εγκαρτέρηση και ηττοπάθεια. Εάν χρειαστεί, θα πρέπει να είμαστε έτοιμοι και την ζωή μας ακόμη να θυσιάσουμε.

Όσες φορές η Πόλη εναπέθετε τις ελπίδες της στον Θεό και όχι σε δυσσεβείς συμμαχίες ανθρώπων, εσώζετο.

Πώς, όμως, να κρατήσει το θάρρος του ο λαός και να πιστέψει στην σωτηρία της Βασιλεύουσας, όταν βλέπει τους πλουσίους και τους μορφωμένους να φεύγουν στην Δύση και στις αυλές των Φράγκων ηγεμόνων, με τις περιουσίες τους και τις ανέσεις τους, απ' όπου δήθεν φροντίζουν να στείλουν βοήθεια» ;

Η Πόλις εάλω. Η Ρωμιοσύνη, όμως, δεν έσβησε ποτέ.

Το Πνεύμα της Ρωμιοσύνης, παρά τα μύρια εμπόδια, κατάφερε να φτάσει, μέχρι και τις ημέρες μας, ακέραιο και ρωμαλέο.

Είναι το πνεύμα των ησυχαστών Πατέρων της Εκκλησίας μας, που οι δυνάμεις του σκότους το τρέμουν και το πολεμάνε με μανία, από τότε μέχρι και σήμερα.

Είναι εκείνο το Πνεύμα, που σαν ωριμάσει στις ψυχές μας, θα φέρει και την πολυπόθητη λύτρωση του Γένους μας από την σημερινή «κάμινο του πυρός, την καιομένη επταπλασίως».

Πηγή: cognoscoteam.gr